

Catalunya sacrifica sense atordiment la meitat del bestiar

La normativa accepta com a excepció el ritu musulmà halal de mort directa

Associacions animalistes denuncien el patiment dels exemplars

► Carnisseria Islàmica al carrer de Sant Pau de Barcelona.

VICTOR VARGAS LLAMAS
BARCELONA

Tot just el 2,3% de la població espanyola professa alguna religió que no sigui la catòlica, la tendència dominant, amb el 68,4% de creients. En aquest exigü percentatge s'hi han d'incloure musulmans, hebreus, protestants, hinduïstes, budistes... Una estadística previsible, però que causa sorpresa al comparar-la amb el bestiar sacrificat segons el ritu halal, el que permet als musulmans consumir aquella carn sense vulnerar la llei islàmica.

Al voltant de la meitat de les peces d'origen boví i ovi que es posen a la venda a Catalunya han complert amb aquest requisit religiós en el seu sacrifici, malgrat que la immensa majoria de consumidors no ho demanen. I ni tan sols ho arriben a saber, ja que la normativa no obliga l'establiment comercial a informar-ne.

Especialment significatiu és el

cas del xai, que arriba al 49,4% de sacrificis amb el ritu halal, segons les estimacions de la Federació Catalana d'Indústries de la Carn (Fecic), la referència del sector. En el cas del bestiar boví, la xifra és del 40,4% entre els seus associats. Dades sorprenents que semblen estar molt lluny d'estabilitzar-se.

El xai que compleix amb el ritu islàmic (i, en bastant menor mesura amb el d'origen jueu, el kosher) distribuït per Mercabarna ha passat del 40% del 2012 al 61% de l'any passat. En el cas de la vedella, l'evolució ha sigut del 51% al 59% en tot just quatre anys.

Malgrat que no tot l'animal es destina als musulmans, es mata amb ritu halal per poder vendre'n totes les parts

Per motius de benestar animal, la normativa europea obliga a atordir el bestiar abans del sacrifici als escorxadors, cosa que lògicament suposa uns requisits tècnics i de temps, però també al mateix temps excepcions quan sigui per motius religiosos. En el ritual halal, l'animal ha d'estar conscient abans de ser desagnat. Des d'un punt de vista de la qualitat sanitària, no hi ha canvis.

L'ASPECTE DE LA CARN // ¿A què es deu la creixent oferta de carn halal en un mercat que té una demanda residual? Un empresari del sector carni apunta a l'«emptijorament de l'aspecte de la carn» si es recorre a l'atordiment de l'animal abans de matar-lo, per les hemorràgies que pateix si no se sacrifica al cap de pocs segons, una mesura que redueix el patiment de la bèstia però que és inadmissible per a musulmans i jueus.

El secretari general de Fecic, Josep Collado, explica l'auge a partir de dos aspectes més: la pujada de carn exportada a mercats com el magribí i l'àrab (gairebé un 8% del total del boví, per exemple) i per ser una demanda «no lineal» d'aquests productes. «Hi ha parts de l'animal amb menys valor gastronòmic per als autòctons, però de gran significat per als originaris d'una altra cultura, com ara visceres i potes d'anteres; encara que només una part de l'animal tindrà destinatari, tota la seva carn s'haurà sotmès al ritu», detalla.

POSSIBLE PICARESCA // Segons Aida Gascón, presidenta de l'associació animalista Anima Naturalis, hi ha un factor afegit, el de la picaresca. «Moltes vegades s'atén a mers interessos econòmics i empresarials, que res tenen a veure amb la religió». Collado replica que això és una especulació sense fonament, ja que la carn no s'encareix per usar un mètode o un altre.

En el cas del xai, el sacrifici tradicional consisteix a col·locar l'animal en un *restrainer*, un túnel en el

els altres països

Situació heterogènia a la resta d'Europa

Bèlgica no és el primer país que es decideix a prohibir els sacrificis d'animals sense atordiment. A Suècia, Eslovènia i Dinamarca es tracta d'un requisit obligatori abans de la matança de l'animal, inclosos els sacrificis religiosos, el mateix que en països com Noruega, Suïssa i Islàndia, on l'atordiment de les bèsties a sacrificar sempre és obligatori.

A Àustria, Estònia, Letònia i Eslovàquia, la legislació obliga també a atordir l'animal malgrat que es pot portar a terme tot just després d'haver-se practicat el tall dels vasos sanguinis del coll si no

s'ha utilitzat prèviament cap mètode d'atordiment. I a Finlàndia es permet el sacrifici ritual però sempre que s'atordeixi l'animal en el moment d'iniciar-se el sagnat, cosa que significa que aleshores ha d'estar inconscient.

Diversos estats no accepten excepcions per al sacrifici. Els animals han de ser prèviament atordits

Sacrifici pel ritu halal en un escorxador de Girona.

A Holanda, mentrestant, el Ministeri d'Agricultura va anunciar el 2016 plans per prohibir les exportacions de carn amb l'etiqueta de halal i kosher, en un intent per reduir les matances rituals.

A Lituània, en canvi, el parlament va legalitzar l'any 2014 la pràctica de la matança sense atordiment per a la carn halal i kosher amb l'objectiu d'augmentar les exportacions cap als mercats d'Israel i de l'Orient Mitjà després del veto de Rússia a les importacions de carn lituana.

I el Tribunal Constitucional de Polònia va revocar així mateix l'any 2014 la prohibició dels rituals kosher i halal amb l'argument que la protecció dels animals «no té prioritat sobre les garanties constitucionals de la llibertat religiosa».

qual se l'immobilitza perquè no es pugui moure, i aplicar-li un corrent elèctric al cap que el deixa atordit. Tot seguit se'l degolla perquè es desagni, un procés que dura al voltant d'un minut, abans de donar-lo per definitivament mort i procedir llavors a espedejar-lo.

MIRANT A LA MECA // Al bestiar boví se l'immobilitza en un box cilíndric, al ser de dimensions més grans. Allà se li dispara al cap amb una pistola de pern captiu el projectil del qual no surt del conducte, però l'impacte deixa inconscient l'animal. Després se li talla el cap perquè es desagni. Per als dos animals, en el ritu halal el procés de sacrifici s'executa sense atordiment previ i amb la bèstia encarada a la Meca. Algunes teories, sense contrast científic definitiu, sostenen que la carn d'un animal no relaxat perd qualitat per la contracció muscular.

Tots els sectors admeten que l'animal pateix si no ha estat ator-

dit prèviament. Aida Gascón destaca que el patiment és «molt gran» tant en el mètode halal com en el kosher, especialment quan acaben en el recinte cilíndric, «com queda clar al sentir-ne els bramuls». I incideix en l'estrès a què es veuen sotmesos, sense deixar-los inconscients i fins i tot abans d'això, «tenint en compte que aquest no és 100% efectiu».

Per Gascón, convé seguir els passos de Bèlgica i evitar patiments als animals «sense que s'interpreti com un atac a la comunitat islàmica». Coincideix Carlos López, de l'associació animalista Alliberat, que confronta l'excelsitud de la norma europea per «consideracions religioses sustentades en creences indemostrables», davant d'estudis científics que avalen que els animals, sobretot els mamífers, «al tenir un sistema nerviós i límbic semblant al dels humans experimenten un dolor i unes emocions semblants».

Bèlgica, sense excepcions

Valònia i Flandes fan passos per erradicar el sacrifici dels animals sense atordiment

SILVIA MARTÍNEZ
BRUSSEL·LES

La legislació europea exigeix que els animals destinats a la cadena alimentària siguin atordits abans del sacrifici per evitar-los dolor, angouxa, patiment i una mort dolorosa. La normativa permet excepcions per respectar la llibertat religiosa com passa amb els sacrificis dels ritus jueu (kosher) i musulmà (halal), en els quals els animals estan conscients quan són degollats. La regió belga de Valònia acaba de fer el primer pas per acabar amb aquesta pràctica i la comunitat jueva de Bèlgica ha posat el crit al cel qualificant la decisió com l'assalt més gran a la comunitat jueva des de l'ocupació nazi.

Malgrat que el decret encara ha de rebre el vistiplau definitiu del ple del parlament való –previst per dimecres–, el projecte va obtenir la setmana passada un suport unànime en la comissió de medi ambient de la cambra regional valona, cosa que augura una adopció sense problemes.

Etapa d'adaptació

Això significa que des de l'1 de juny del 2018 el sacrifici sense atordiment previ serà il·legal a Valònia malgrat que es tolerarà un període transitori (fins a l'1 de setembre del 2019) per al sacrifici ritual, perquè jueus i musulmans s'hi adaptin i posin en marxa mètodes adequats per a l'atordiment de bovins i ovins.

Valònia s'avança així a Flandes en la tramitació parlamentària. Els partits polítics que governen la regió del nord de Bèlgica ja van arribar a finals de març a un acord per fer obligatori l'atordiment previ, en el seu cas des de l'1 de gener del 2019, però encara no han presentat el decret que formalitza la decisió davant la seva cambra regional.

El debat, contràriament, avança amb més lentitud a la regió de Brussel·les capital encara que la discussió també està en marxa, segons han explicat des de l'associació que defensa els drets dels animals (GAIA), que han qualificat d'«etapa històrica» la nova legislació. «Amb aquest vot proven que el benestar animal compta seriosament», opina el seu president,

Michel Vandenbosch, que apel·la a la saviesa i al sentiment ciutadà de les comunitats religioses afectades pel decret.

Malgrat aquesta crida, els jueus de Bèlgica no han trigat a carregar contra la decisió. «**Ataca el cor mateix de la nostra cultura i pràctica religiosa i el nostre estatus com a ciutadans amb els mateixos drets en una societat democràtica**», critica el president del Congrés Europeu Jueu, Moshe Kantor, que qualifica el decret való com «l'assalt més gran als drets de la comunitat jueva a Bèlgica des de l'ocupació nazi durant la segona guerra mundial».

Els jueus no estan sols en aquesta batalla. La decisió tampoc ha agradat a la comunitat musulmana, que també reivindica el seu

Està previst un període encara permisiu fins a l'1 de setembre del 2019

La comunitat jueva ha posat el crit al cel davant la tramitació parlamentària

dret a menjar aliments halal i que fa unes quantes setmanes va carregar contra l'acord polític tancat a Flandes. «**El 2010, el consell de teòlegs va emetre una opinió desfavorable a l'atordiment i aquesta postura no ha canviat. No obstant, està disposat a estudiar les pistes que puguin conduir a una millora del benestar animal, reduint-los tant com sigui possible el patiment**», asseguren.

El Consell d'Estat de Bèlgica s'ha pronunciat en diverses ocasions a favor d'una solució concertada amb les comunitats religioses però el xoc de trens sembla inevitable. «**Demanem als legisladors que hi renunciïn. No posarem fi a la nostra lluita contra aquesta prohibició fins que sigui anul·lada**», avisa Kantor. La batalla pel kosher i el halal està servida.